

การประเมินโครงการรณรงค์การอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น โดยประยุกต์ใช้รูปแบบชิปปี้

An Evaluation of the Reading Promotion Project of Samlium Municipality School Khonkaen by applying : Using CIPP Model

กาญจนา ชุสกุล¹

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ผศ.ว่าที่ ร.ต.ดร.อรุณ ชูยกระเดื่อง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผศ.ดร.สุรวาท ทองบุญ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการรณรงค์การอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น โดยประยุกต์ใช้รูปแบบชิปปี้ ประเมินในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารและครู จำนวน 39 คน นักเรียนมัธยม จำนวน 234 คน ผู้ปกครอง 234 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 507 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการประเมิน มีดังนี้

ผลการประเมินในภาพรวมต่อโครงการรณรงค์การอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น โดยประยุกต์ใช้รูปแบบชิปปี้ ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหารและครู ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต มีผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีผลการประเมินสูงสุด เรียงจากมากไปน้อย คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ตามลำดับ

ผลการประเมินในภาพรวมต่อโครงการรณรงค์การอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น โดยประยุกต์ใช้รูปแบบชิปปี้ ฉบับที่ 2 สำหรับนักเรียน ในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต มีผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีผลการประเมินสูงสุด เรียงจากมากไปน้อย คือ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ตามลำดับ

ผลการประเมินในภาพรวมต่อโครงการรณรงค์การอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น โดยประยุกต์ใช้รูปแบบชิปปี้ ฉบับที่ 3 สำหรับผู้ปกครอง ในภาพรวมด้านผลผลิต

ผลการประเมินในภาพรวมต่อโครงการรณรงค์การอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น โดยประยุกต์ใช้รูปแบบชิปปี้ จากแบบประเมินทั้ง 3 ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับมาก

Abstract

The research of the study was to Evaluation of the Reading Promotion Project of Samlium Municipality School Khonkaen by applying : Using CIPP Model four aspects : Context, Input, Process and Product. The samples 39 administrators and teacher 234 high school students 234 parents 507 total. The research instruments were questionnaires. Percentage means, and standard deviation were used as the methods of statistical analysis. The results shown that :

The evaluation of toward Reading Promotion Project of Samlium Municipality School Khonkaen by applying : Using CIPP Model No. 1 for administrators and teacher four aspects : Context, Input, Process and Product in overall aspect were at a high level ranked from the most to least as follows : Context Input Process Product

The evaluation of toward Reading Promotion Project of Samlium Municipality School Khonkaen by applying : Using CIPP Model No. 2 for high school students tree aspects : Input, Process and Product in overall aspect were at a high level ranked from the most to least as follows : Input Process Product

The evaluation of toward Reading Promotion Project of Samlium Municipality School Khonkaen by applying : Using CIPP Model No. 3 for parents in overall aspect were at a high level ranked Product

The evaluation of toward Reading Promotion Project of Samlium Municipality School Khonkaen by applying : Using CIPP Model. From the assessment of the 3 through evaluation criteria at high level.

คำสำคัญ :

การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการปฏิบัติงานในงานหนึ่ง แล้วนำไปวิเคราะห์เปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ ว่าได้ผลมากน้อยเพียงใด และข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเลือกที่ดีที่สุดจากทางเลือกที่มีอยู่ของผู้บริหารโครงการ

การประเมินโครงการรูปแบบชิปปี้ หมายถึง การพิจารณาตัดสินถึงประสิทธิภาพในการดำเนินกิจกรรม โดยการประเมินโครงการแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

ด้านบริบท หมายถึง ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์กับตัวโครงการและความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมทั่วไปของการจัดโครงการ

ด้านปัจจัยนำเข้า หมายถึง สิ่งที่ถูกนำมาใช้ในการดำเนินโครงการ เพื่อให้โครงการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ ได้แก่ บุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณ

ด้านกระบวนการ หมายถึง การดำเนินงานโครงการ การร่วมกิจกรรมของนักเรียน การวางแผน การดำเนินงาน การกำกับติดตาม และการปรับปรุงพัฒนาโครงการเพื่อให้โครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

ด้านผลผลิต หมายถึง ผลที่เกิดจากการดำเนินงานโครงการ ซึ่งประกอบไปด้วย นิสัยรักการอ่านของนักเรียนที่เกิดขึ้นจากการร่วมโครงการ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจของการเข้าร่วมโครงการ

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษากับกระบวนการอ่าน กระบวนการเรียนรู้และการอ่านในมาตรา 24 (31) และ (5) ในมาตรา 4 และมาตรา 24 (3) และ (5) (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 2-12)

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ดำเนินการสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ. 2554 จากจำนวนตัวอย่างประมาณ 53,000 ครัวเรือน การสำรวจปี 2554 พบว่า อัตราการอ่านหนังสือของประชากร อายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป อัตราการอ่านหนังสือนอกเวลาเรียน / เวลาทำงาน จากผลสำรวจปี 2554 พบว่า คนไทยอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป มีอัตราการอ่านหนังสือร้อยละ 68.6 เวลาเฉลี่ยที่ใช้อ่านหนังสือนอกเวลาเรียน / เวลาทำงานเฉลี่ย 35 นาทีต่อวัน

จากปัญหาดังกล่าว เทศบาลนครขอนแก่นยังได้ขยายพื้นที่สำหรับการอ่านของเด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปให้สามารถใช้บริการได้อย่างครอบคลุม และทั่วถึง

จากการศึกษาถึงแนวคิดการประเมินโครงการของสตีฟเฟิลบีม จึงสรุปได้ว่าชิปปี้โมเดลเป็นการประเมินที่มีความต่อเนื่องกันในการดำเนินงานอย่างครบวงจร เพื่อนำมาใช้ประกอบในการตัดสินใจการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภท เป็นการประเมินโครงการทั้งระบบ หรือในลักษณะองค์รวม ได้แก่ ด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ทำให้เห็นผลการประเมินในทุก ๆ ด้าน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินโครงการรณรงค์การอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม ในด้านบริบท
2. เพื่อประเมินโครงการรณรงค์การอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม ในด้านปัจจัยนำเข้า
3. เพื่อประเมินโครงการรณรงค์การอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม ในด้านกระบวนการ
4. เพื่อประเมินโครงการรณรงค์การอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม ในด้านผลผลิต

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

งานวิจัยนี้เป็นการประเมินโครงการรณรงค์การอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม โดยประยุกต์ใช้รูปแบบชิปปี้ แบ่งการประเมินเป็น 4 ด้าน ดังนี้ ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) ด้านผลผลิต (Product)

2. ขอบเขตกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประเมินโครงการรณรงค์การอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ซึ่งเป็นนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์การอ่านและมีภูมิลำเนาเพียงพอที่จะทำแบบประเมินโครงการได้ ซึ่งสามารถจำแนกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประเมินโครงการได้ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษา นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. ขอบเขตระยะเวลา

การประเมินโครงการรณรงค์การอ่านของโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม ปีการศึกษา 2556

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการรณรงค์การอ่านของโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 รวมประชากร จำนวน 1,203 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร ครูผู้สอนระดับมัธยม ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง นักเรียนที่กำลังศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ได้มาจากการเปิดตาราง Krejcie & Morgan (สุจิตรา, 2534 : 176-177) จากประชากร 582 ได้กลุ่มตัวอย่าง 234 โดยเฉลี่ยระดับชั้นละ 39 คน และผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 234 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบประเมินโครงการรณรงค์การอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยมในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต จำนวน 3 ฉบับ

ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหารและครูผู้สอนเป็นแบบสอบถามใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต

ฉบับที่ 2 สำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการเป็นแบบสอบถามใน 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต

ฉบับที่ 3 สำหรับผู้ปกครองนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการเป็นแบบสอบถามในด้านผลผลิต แบบสอบถามในแต่ละฉบับแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาหลักการ แนวคิดและทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับประเมินจากแบบจำลองชิปปี ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam)

2. กำหนดขอบข่ายของคำถามเพื่อให้สอดคล้องครอบคลุมกรอบแนวคิดวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการรณรงค์การอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม

3. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแก้ไข และเสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม

4. นำเครื่องมือที่ได้รับความเห็นชอบจากที่ปรึกษาแล้ว จัดทำเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาพร้อมทั้งปรับปรุงภาษาให้มีความถูกต้องเหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียนที่ต้องการวัดซึ่งผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน

5. การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาภาษาการวัดผล ประเมินผลและพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ พิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน คัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00

6. นำแบบสอบถามที่ได้ ไปทดลองใช้กับที่โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนทัน ซึ่งเป็นโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น และมีโครงการรณรงค์การอ่านเช่นเดียวกัน แยกเป็น คณะผู้บริหารและครู นักเรียน

ผู้ปกครอง จำนวนละ 30 ฉบับ แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกโดยการนำมาคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อโดยการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total correlation) แล้วคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติ (บุญชมศรีสะอาด, 2545 : 107) ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป

7. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับนำเอาแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ที่ใช้ได้ไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, อ้างอิงจาก ภัทรพร เกษสังข์, 2549 : 138 -139) ได้ค่าความเชื่อมั่นฉบับที่ 1 อยู่ที่ .977 ฉบับที่ 2 อยู่ที่ .983 ฉบับที่ 3 อยู่ที่ .919 ซึ่งได้ค่าสูงพอที่จะใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ได้

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองแล้ว ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลที่โรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม

2. ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถามในแต่ละข้อคำถามให้สมบูรณ์

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้ข้อมูลประเมินโครงการ โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามความคิดเห็นด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปหาค่า ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ในการประเมินโครงการรกรการอ่านของโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยมครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. สถิติที่ใช้หาค่าคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1.1) ใช้ IOC หาค่าดัชนีความสอดคล้องตามแนวคิดของโรวินลลีและแฮมเบิลตัน ใช้สูตรดังนี้ (ไพศาล วรรคำ, 2555: 260 - 263) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินโครงการด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการของโครงการ และด้านผลผลิตของโครงการ

1.2) ใช้ สัมประสิทธิ์แอลฟา หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามการประเมินโครงการด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการดำเนินงาน ด้านผลผลิตตามเป้าหมายของโครงการ และด้านผลผลิตตามประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับทั้งรายฉบับ และรายด้าน

2. สถิติพื้นฐาน ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

2.1) ใช้ค่าเฉลี่ยของข้อมูลของแบบประเมินโครงการด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการของโครงการ และด้านผลผลิตของโครงการทั้งรายฉบับ รายด้าน และรายข้อ

2.2) ใช้ S.D. หาค่าการกระจายของข้อมูลของหาค่าการกระจายของข้อมูลของแบบประเมินโครงการด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการของโครงการ และด้านผลผลิตของโครงการ

สรุปแนวทางการประเมินโครงการร้การอ่าน

ประเมินด้าน	ตัวชี้วัด	ผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือ	วิเคราะห์	เกณฑ์
ด้านบริบท	1. นโยบายโครงการ 2. โครงการ 3. วัตถุประสงค์โครงการ 4. กิจกรรม	ผู้บริหาร ครู	แบบสอบถาม	ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation)	$\bar{X} \geq 3.50$ S.D.
ด้านปัจจัยนำเข้า	1. บุคลากร 2. สถานที่ 3. วัสดุ / อุปกรณ์ 4. งบประมาณ	ผู้บริหาร ครู นักเรียน	แบบสอบถาม	ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation)	$\bar{X} \geq 3.50$ S.D.
ด้านกระบวนการ	1. การดำเนินงาน 2. การกำกับ / ติดตาม / ประเมิน 3. การร่วมกิจกรรม 4. การประชาสัมพันธ์	ผู้บริหาร ครู นักเรียน	แบบสอบถาม	ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation)	$\bar{X} \geq 3.50$ S.D.
ด้านผลผลิต	1. นักเรียนอ่านคล่องขึ้น 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น 3. รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็น ประโยชน์	ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง	แบบสอบถาม	ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation)	$\bar{X} \geq 3.50$ S.D.

ผลการวิจัย

ผลการประเมินในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน คือด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต แบบประเมินฉบับที่ 1 (ผู้บริหารและครู) โครงการร้การอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านบริบทของโครงการรักการอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม	3.88	.47	มาก
2. ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการรักการอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม	3.79	.77	มาก
3. ด้านกระบวนการของโครงการรักการอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม	3.75	.78	มาก
4. ด้านผลผลิตของโครงการรักการอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม	3.75	.81	มาก
ผลเฉลี่ย (รวม)	3.79	.66	มาก

ผลการประเมินในภาพรวมต่อโครงการรักการอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหารและครูในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน คือด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิตอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D = .66) โดยด้านที่มีผลการประเมินสูงสุด คือ ด้านบริบทของโครงการรักการอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม โดยมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D = .47)

ผลการประเมินในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน คือด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตแบบประเมินฉบับที่ 2 (นักเรียน) โครงการรักการอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการรักการอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม	3.88	.76	มาก
2. ด้านกระบวนการของโครงการรักการอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม	3.81	.79	มาก
3. ด้านผลผลิตของโครงการรักการอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม	3.72	.78	มาก
ผลเฉลี่ย (รวม)	3.81	.76	มาก

ผลการประเมินในภาพรวมต่อโครงการรักการอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ฉบับที่ 2 สำหรับนักเรียนในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน คือด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D = .76) โดยด้านที่มีผลการประเมินสูงสุด คือ ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการรักการอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม โดยมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D = .76)

ผลการประเมินในด้านผลผลิต แบบประเมินฉบับที่ 3 (ผู้ปกครอง) โครงการรณรงค์การอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างด้วยการอ่าน	3.39	.75	ปานกลาง
2. นักเรียนรู้จักนำความรู้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	3.47	.84	มาก
3. นักเรียนรู้จักจดบันทึกเรื่องที่อ่านเสมอ	3.39	.75	ปานกลาง
4. นักเรียนอ่านคล่องขึ้น	3.52	.84	มาก
5. นักเรียนมีความสุขที่ได้อ่านหนังสือ	3.37	.73	ปานกลาง
ผลเฉลี่ย (รวม)	3.43	.70	มาก

ผลการประเมินในภาพรวมต่อโครงการรณรงค์การอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ฉบับที่ 3 สำหรับผู้ปกครองในด้านผลผลิต ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.43$, S.D = .70) พบว่าประเด็นที่มีผลการประเมินสูงสุด 3 อันดับแรก คือ นักเรียนอ่านคล่องขึ้น โดยมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, S.D = .84) รองลงมา คือ นักเรียนรู้จักนำความรู้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน โดยมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.47$, S.D = .84) และนักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างด้วยการอ่านและนักเรียนรู้จักจดบันทึกเรื่องที่อ่านเสมอ มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากัน ($\bar{X} = 3.39$, S.D = .75) ตามลำดับ และประเด็นที่มีระดับผลการประเมินน้อยที่สุด คือ นักเรียนมีความสุขที่ได้อ่านหนังสือ มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$, S.D = .73)

สรุปผลการวิจัย

1. ด้านบริบท

ในด้านบริบทโครงการ พบว่า ผู้บริหารและครู ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีผลการประเมินสูงสุด คือ วัตถุประสงค์ของโครงการรณรงค์การอ่านให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและพัฒนาทักษะด้านการอ่าน โดยมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

2. ด้านปัจจัยนำเข้า

ในด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ผู้บริหารและครู ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีผลการประเมินสูงสุด คือ บรรยากาศในห้องสมุดเอื้อต่อการอ่านและความเพียงพอของหนังสือในห้องสมุด โดยมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากเท่ากัน

สำหรับนักเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าประเด็นที่มีผลการประเมินสูงสุด คือ มีหนังสือที่ทันสมัยให้นักเรียนอ่านและเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรในการให้บริการห้องสมุดเพียงพอ โดยมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากเท่ากัน

3. ด้านกระบวนการ

ในด้านกระบวนการ ผู้บริหารและครู ภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าประเด็นที่มีผลการประเมินสูงสุด คือ มีการประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง โดยมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

สำหรับนักเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าประเด็นที่มีผลการประเมินสูงสุด คือ นักเรียนนำความรู้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันทุกวัน โดยมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

4. ด้านผลผลิต

ในด้านผลผลิต ผู้บริหารและครู ภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าประเด็นที่มีผลการประเมินสูงสุด คือ นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการอ่าน

สำหรับนักเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าประเด็นที่มีผลการประเมินสูงสุด คือ นักเรียนได้รับคำชมจากครูเสมอ ว่าอ่านหนังสือเก่งขึ้น โดยมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

สำหรับผู้ปกครอง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าประเด็นที่มีผลการประเมินสูงสุด คือ นักเรียนอ่านคล่องขึ้น โดยมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

ผลการประเมินในภาพรวมต่อโครงการรักการอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหารและครูในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากทุกด้าน ฉบับที่ 2 สำหรับนักเรียนในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากทุกด้าน ฉบับที่ 3 สำหรับผู้ปกครองในภาพรวมด้านผลผลิต มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการรักการอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมต่อโครงการรักการอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหารและครูในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน คือด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ฉบับที่ 2 สำหรับนักเรียนในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน คือด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ฉบับที่ 3 สำหรับผู้ปกครองในภาพรวมด้านผลผลิต มีผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนมีการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สามารถอภิปรายผลเป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านบริบทโครงการรักการอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ฉบับที่ 1 ผู้บริหารและครู ในด้านบริบทผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยมมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียน มีการบูรณาการในการจัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และสถานศึกษา มีการชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับนโยบายส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน จึงทำให้ผู้บริหารและครู มีระดับผลการประเมินในด้านนี้อยู่ในระดับมาก โดยสอดคล้องกับแวตทา พุกญา (2550 : 95-96) ได้ประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 โดยใช้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลคือศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร ครู เกี่ยวกับด้านบริบท พบว่า โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ คณินนุช พิจิตรนรการ (2550 : 96) ได้ทำการประเมินโครงการรักการอ่านของครูผู้สอน ด้านบริบทโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมดี

วรรณนิภา ขัตติรัตน์ (2550 : 89-93) ได้ทำการประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนทรงวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ ด้านบริบทของโครงการมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการในระดับมากที่สุด

2. ด้านปัจจัยนำเข้าโครงการรักการอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ฉบับที่ 1 ผู้บริหารและครู ฉบับที่ 2 นักเรียน มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยมมีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือที่ใช้ในการจัดกิจกรรม มีความเพียงพอและเหมาะสม วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีสารสนเทศในห้องสมุด มีสภาพพร้อมใช้ และสามารถสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศได้ ทรัพยากรในห้องสมุด มีสภาพพร้อมใช้ และสอดคล้องกับรายวิชาที่จัดการเรียนการสอน มีจำนวนบุคลากรที่จัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมีความเพียงพอเหมาะสม โดยผลการประเมินสอดคล้องกับ วรรณนิภา ขัตติรัตน์ (2550 : 89-93) ได้ทำการประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนทรงวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการเพื่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในระดับมากที่สุด โดยสอดคล้องกับ นารีรัตน์ พงษ์จรูญ (2552 : 75-76) ได้ทำการประเมินโครงการรักการอ่านของโรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเขียงตรา เขต 2 ซึ่งประเมินโดยใช้รูปแบบจำลองซีพี (CIPP Model) ด้านปัจจัยเบื้องต้น ครูผู้สอนประเมินว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3. ด้านกระบวนการโครงการรักการอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ฉบับที่ 1 ผู้บริหารและครู ฉบับที่ 2 นักเรียน มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยมมีการกำหนดแผนกลยุทธ์แผนปฏิบัติงานประจำปีที่ชัดเจนและสอดคล้องกับนโยบายในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มีการจัดทำแผนงาน โครงการ การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน มีแผน และการเก็บสถิติ การใช้ห้องสมุดของนักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียน มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมีการสร้างแรงจูงใจและชี้แนะสนับสนุนให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน ห้องสมุดมีการจัดมุมหนังสือใหม่เสมอ โดยผลการประเมินสอดคล้องกับ แววดา พุกญา (2550 : 95-96) ได้ประเมินด้านกระบวนการความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร ครู เกี่ยวกับด้านกระบวนการของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่าโดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เนื่องจากมีความเหมาะสมของกิจกรรมแรลลี่ครอบครัวส่งเสริมการอ่าน พ่อแม่เล่านิทานให้ลูกฟัง และมีความเหมาะสมของเวลาในการจัดกิจกรรม

4. ด้านผลผลิตโครงการรักการอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ฉบับที่ 1 ผู้บริหารและครู ฉบับที่ 2 นักเรียน ฉบับที่ 3 ผู้ปกครอง มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยมมีการนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน แสวงหาความรู้ต่าง ๆ โดยการอ่าน และมีสถิติการเข้าใช้ห้องสมุดมากขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นจากการเข้าร่วมโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินโครงการของ คณินนุช พิจิตรนรการ (2550 : 96) ได้ทำการประเมินโครงการรักการอ่านโรงเรียนพรประสาทวิทยา พบว่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยจัดกิจกรรมที่มีผลการประเมินระดับมากที่สุด คือ การค้นหาข้อความจากการอ่านและการตอบปัญหาจากการอ่าน ส่วนความพึงพอใจของนักเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของกิจกรรม

ส่งเสริมการอ่าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด นักเรียนได้รับความรู้และความสนุกเพลิดเพลิน และรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการประเมินโครงการรณรงค์การอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น

1. ด้านบริบท สถานศึกษาควรกำหนดแผนกลยุทธ์แผนปฏิบัติงานประจำปีที่ชัดเจนและสอดคล้องกับนโยบาย ควรมีการประเมินโครงการเพื่อนำผลมาปรับปรุงโครงการรณรงค์การอ่าน
2. ด้านปัจจัยนำเข้า สถานศึกษาให้นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นในการจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด ควรจัดหาทรัพยากรในห้องสมุดให้มีความเพียงพอและตรงกับความต้องการ จัดหางบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการมีความเพียงพอและเหมาะสม
3. ด้านกระบวนการ สถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มีการประกวดหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับโครงการรณรงค์การอ่าน มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
4. ด้านผลผลิต ครูผู้สอนควรมีการติดตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยทั้งภายในและภายนอกที่ส่งผลต่อการดำเนินโครงการรณรงค์การอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม
2. ควรมีการศึกษาในเชิงคุณภาพเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินโครงการรณรงค์การอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยมที่ประสบผลสำเร็จ
3. ควรนำผลการวิจัยที่ได้ไปขยายผลในการปรับปรุงโครงการรณรงค์การอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม เพื่อพัฒนาประสิทธิผลการดำเนินโครงการต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- คณินนุช พิจิตรนรการ. (2550). *การประเมินโครงการรณรงค์การอ่านของนักเรียนโรงเรียนพรประสาธวิทยา*. สารนิพนธ์ ศษ.ม. (บริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นารีรัตน์ พงษ์จรรุญ. (2551). *การประเมินโครงการรณรงค์การอ่านโรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา”* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ไพศาล วรคำ. (2555). *การวิจัยทางการศึกษา : Educational research*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). มหาสารคาม: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วรรณิกา จัตรีรัตน์. (2550). *การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนทรงวิทยาจังหวัดสมุทรปราการ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

- แววตา พุกกษา. (2550). การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการจัดการโครงการและประเมินโครงการ กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2554). การสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ. 2554 :
กลุ่มบูรณาการข้อมูลสถิติ สำนักสถิติพยากรณ์.
- Krejcie, R.V. and D.W. Morgan. (1970). **Determining Sampl Size for Research Activities.**
Educational and Psychological Measurement.